

Utazás az öreg Forddal

2x45 perces komplex szövegfeldolgozó óra
(magyar, természetismeret, testnevelés)

Miről szól ez a tanegység?

Egy családi kirándulás mindig izgalmas, főleg, ha a család öreg autójával indulunk útnak. Ezt próbáljuk a vers segítségével átélni, majd megjeleníteni egy térképen is a gyerekekkel. Végül a mozgás, a mozgásos játék úgyis mindent visz, főleg tábori helyzetben vagy egy kirándulás keretében.

Áttekintő vázlat

1.1 Fordulatszintek	45 perc
1.1a Gyorsulási verseny!	10 perc
1.1b Fordulatszintek	15 perc
1.1c Dimbek és dombok	20 perc
1.2 Autós-teszt	45 perc
(Autó-leső)	min. 45 perc)
Összesen:	2x45 perc

A mozgásos „alkalmazás” attól függ, milyen pedagógiai helyzetben dolgozzuk fel a szöveget. Nyári napközi, iskolai feldolgozás esetében az udvaron, sportpályán végezhetjük a mozgásokat. Tábori körülmények között, kirándulás közben viszont a terepfutás, akadályverseny vagy az autó-megfigyelés sokkal izgalmasabb lehet.

Előkészületek

1. tanegység

FELDOLGOZOTT MŰVEK

Miklya Zsolt: *Fordulatszintek*

MIT KÉSZÍTSEK ELŐ?

Internet, projektor, hangfal

Szöveggyűjtemény

Műszaki rajzlapok (A3-as, A2-es)

Filctoll, színes ceruza vagy zsírkréta

FELADATOK LEÍRÁSA

1.1 Fordulatszintek

1.1a Gyorsulási verseny!

A gyerekekkel hallgassuk meg a *Fülej!* című tankocka hangfelvételét (nem kell végig), majd kérdezzük meg tőlük, hogy mit is hallunk! (A feladat tankockái elérhetők a reftantar.hu-n a szöveggyűjtemény aloldalán.)

Ezután nézzük meg a *Vezess!* című tankocka videofelvételét, és kísérjék azt a gyerekek hangutánzással, mozgással:

Képzeljétek el, hogy ti vezetitek a kocsit! Szálljatok be, indítsátok be az autót, nyomjátok a pedálokat, emeljétek a fordulatszámot, forgassátok a kormánykereket! Ügyeljétek, hogy az élesebb kanyarokban ki ne sodródjatok!

MIT AKARUNK ELÉRNİ?

A gyerekek éljék bele magukat a hegyvidéki autózásba, és éljenek át a vers segítségével egy hegyvidéki autós túrát.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Hangutánzó és mozgásos játékok, táj megfigyelése
Vers olvasása és értelmezése
Szójátékok, jellemzés, magassági szintek nyelvi jelei, jelzései
Térképalkotás csoportmunkában (Hangjáték)

JEGYZETEIM

MIRE VAN SZÜKSÉGÜNK EHHEZ A FELADATHOZ?

Műszaki rajzlapok (A3-as,
A2-es)
Filctoll, színes ceruza
vagy zsírkréta

Beszéljük meg, milyen autót láttunk a videofilmen! Mit tudtok róla? Miért tartják jó autónak a Ferrarit? A bemutatott modell nem versenyautó (bár a felvételen épp egy gyorsulási versenyen vesz részt). Mit gondoltok, miért lehet jó egy ilyen autó a hétköznapi használatban?

Végül vetítsük le a felvételt újra képpel és hanggal, a *Figyelj!* című tankocka felvételen! A gyerekek most nem vezetnek, hanem a következő feladatot kapják: Képzeld el, hogy te vagy az utas az autóban! Figyeld meg, milyen tájakon haladtok keresztül, mi mindent láttok az útszélen!

Vedd figyelembe!

A gyerekek valószínűleg jóval többet fognak tudni a Ferrari-modellekről, mint a pedagógus, de ez nem baj. Felkészülésként friss információt olvashatunk az egyik legutolsó (2020-as) Ferrari modellről, valamint a fordulatszámról és kuplungról találunk bővebb információt a reftantar.hu-n a szöveggyűjtemény oldalán.

1.1b Fordulatszintek

15
perc

Olvassák el a gyerekek **Miklya Zsolt: Fordulatszintek** című versét!

Hasonlítsák össze a versben szereplő autót a filmen látható autómodellel!

- Mi a különbség?
- Mik az öreg Ford jellemvonásai? (Mintha személyisége volna.) Hol érzi jól magát? Mi történt vele a magas hegyek között? Hogy végződött a családi kirándulás?

Keressünk szójátékokat a versben!

- Mit jelentenek, miért viccesek vagy mire utalnak a versben szereplő szójátékok?
- Milyen kifejezéseken keresztül jelennek meg a magassági szintek? Hogyan jutunk a versben egyre feljebb és feljebb?
 - alföldszint – homokbucka (alföld)
 - dimbek-dombok – lankák-lejtők (dombság)
 - középhegyek (középhegység)
 - magashegyek – húzós lejtő (magashegység)
 - borókaszint – tengerszem (törpefenyők szintje, havasi táj)

A videofelvételen is látható volt, ahogy az autó a lombos erdők közül egyre magasabbra jutva már hegyvidéki rétek között suhan el. Ha még magasabbra menne, egyre kevesebb magas fával találkozna, és egyre több törpefenyővel vagy borókával.

1.1c Dimbek és dombok

20
perc

A Google Maps 3D-s (műholdas) alkalmazása segítségével nézzük meg lakóhelyünk domborzati képét! Ha a környéken nincsenek hegyek, válasszunk ki egy közkedvelt kirándulóhelyet a vizsgálódásra! Figyeljük meg, hogyan ábrázolja a térkép az adott területet síkban, illetve a műholdas felvétel, térillúziót keltve! A gyerekek kis csoportokban készítsenek térképet arról az utazásról, amiről a vers szól! Honnan indultak a vers szereplői? Hova jutottak el? Miket láttak? Ezekből mi ábrázolható egy térképen?

JEGYZETEIM

Beszéljük meg, hogy a térképeken mit jelentenek a színek és a magassági vonalak! Mik azok a dolgok, melyek megjelennek a versben, de egy „normális” térképen nem láthatók?

Alkossunk külön jelet a „borókaszintnek”, a „kuplungcserének”! Mit jelölhetünk még ennek a kirándulásnak a térképén? Találjuk ki, mivel jelölnénk!

Variáció

A csoportok a térkép mellé egy hangjátékot is készíthetnek: utánozzák az öreg Ford hangját a különböző magassági szinteken, útszakaszokon! Az egész verset előadhatják a Ford-hang változásain keresztül.

1.2 Autós-teszt

45
perc

Ebbe a tanegységbe is szervesen be tudjuk építeni a testmozgást. Kézenfekvők a különböző futóversenyek:

- gyorsasági
- gyorsulási
- magassági (lejtőn vagy lépcsőn fel, le)
- szlalom
- akadálypálya

Ha lehetőségünk van rá, akkor a terepfutás (lejtős terepen) is izgalmas feladat lehet a gyerekeknek.

Akadályversenyként is megszervezhetjük a foglalkozást, ahol csapatok közlekednek kocogva az állomások között, az állomásokon pedig egy-egy terepszintnek megfelelő ügyességi-mozgásos feladatot oldanak meg.

Variáció

Autó-leső

min.
45 perc

Szervezzünk sétát, gyalogtúrát külső terepen egy-egy megfigyelőpontig! A megfigyelőpontokon néhány fős csoportok maradjanak, és a közút egy szakaszán figyeljék meg egy adott időszakban az áthaladó autós forgalmat, bizonyos szempontok szerint! Például:

- Hány személyautó, hány teherautó halad át?
- Hány autó halad gyorsan és könnyedén, hány halad lassan és nehézkesen?
- Milyen autómárkákat, és melyikből mennyit ismertek fel?
- Hány Ford típusú autót ismertek fel?
- Történt-e valami rendkívüli: defekt, meghibásodás, súlyos szabálytalanság, esetleg baleset stb.?

Ha lejárt a megbeszélt idő, a csoportok térjenek vissza, és számoljanak be megfigyelési eredményeikről!

MIT AKARUNK ELÉRNI?

Állóképesség fejlesztése, mozgásos feladatok természetes környezetben.

MIT FOGUNK CSINÁLNI?

Futóversenyek ügyességi és erőnléti próbákkal
Terepfutás
Akadályverseny terepen (Sétával egybekötött megfigyelő játék)

JEGYZETEIM

